

Concept

**Integraal veiligheidsplan
Terschelling 2019-2022**

Maart 2019

1. INLEIDING

Voor u ligt het Integrale Veiligheidsplan (IVP) van Terschelling voor de periode 2019-2022. De vier Friese Waddeneilanden hebben vanuit de samenwerkingsgedachte Wadden besloten om hierin samen op te trekken. Texel heeft al een IVP, en valt ook onder een andere politie- en veiligheidsregio. Het was eerst de bedoeling om tot één integraal plan voor alle vier de eilanden te komen, maar dit bleek gedurende het proces niet wenselijk. Er waren toch teveel verschillen per eiland. Gekozen is om vier plannen te schrijven die in ieder geval goed de specifieke eilander prioriteiten weergeven. Daar waar in de tekst verder over het IVP wordt geschreven, gaat het dus om het plan voor Terschelling

1.1 Waarom een Integraal veiligheidsplan?

Gemeenten hebben met veel veiligheidsvraagstukken te maken, van woonoverlast en jeugdcriminaliteit tot verkeersveiligheid, huiselijk geweld en ondermijnende criminaliteit. Effectieve inzet op het veiligheidsdomein vereist keuzes - keuzes over prioriteiten, instrumenten en samenwerking met veiligheidspartners. Deze keuzes worden bij voorkeur verankerd in een gedegen integraal veiligheidsplan. Hiermee geeft de gemeente invulling aan zijn regierol op het veiligheidsterrein. Aandachtspunten, die dit jaar de aanleiding voor het opstellen van een IVP vormen, zijn:

- Het ontbreken van documenten waarin de Friese Waddeneilanden samen knelpunten en oplossingen voor het verbeteren van veiligheid in het Waddengebied hebben vastgelegd.
- Het in werking treden van de nieuwe Politiewet.
- Het onvoldoende terugkomen van waddenproblematiek in het Regionaal Beleidsplan 2015-2018 Noord-Nederland van de politie

Daarnaast is de gemeente vanaf 2015 verantwoordelijk voor de jeugdhulp, de (uitgebreide) Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Participatiewet. Voor een deel gaat het om nieuwe taken, voor een deel gaat het om uitbreiding van bestaande taken. Denk hierbij ook aan het Preventie- en Handhavingsplan Drank- en Horeca, de inzet van een eilandteam en het wijkgericht werken.

De focus ligt bij deze onderwerpen op preventie. De doelstelling van het IVP sluit aan op de preventieve inzet op deze velden en draagt bij aan een integrale aanpak van de veiligheidsvraagstukken. Met het opstellen van het IVP geven de burgemeester en het college invulling aan de regierol van de gemeente en de wettelijke taken van de burgemeester. Een gemeentelijk IVP levert ook input voor het Regionaal Beleidsplan van de politie.

1.2 Regionaal Beleidsplan Veiligheid 2015-2018 Noord-Nederland

Het eerste op basis van de Politiewet verplichte Regionaal Beleidsplan is voor Noord-Nederland inmiddels vastgesteld. Gemeenten, OM en politie maken in het plan afspraken over gezamenlijke prioriteiten op basis van door de gemeenten aangedragen lokale prioriteiten. Idealiter komt een regionaal beleidsplan tot stand op basis van de vooraf door de gemeenteraden vastgestelde IVP-en. Een IVP biedt daarmee ook het toetsingskader aan de hand waarvan de burgemeester, het college en de raad een (concept-)regionaal beleidsplan kunnen beoordelen. In dit licht gezien had een IVP eerder moeten verschijnen. In eerste instantie zou het IVP van de Friese Waddeneilanden onderdeel

gaan uitmaken van de IVP's van Noordwest en Noordoost Fryslân. Gelet op de afwijkende veiligheidsproblematiek is hier van afgezien. Door de samenwerking tussen de Waddeneilanden is er in 2016 voor gekozen om in 2017 in gezamenlijkheid een IVP voor de Friese Waddeneilanden op te stellen. Deze plannen dienen als input voor het volgende Regionaal Beleidsplan.

1.3 Overzicht

Door het jaar heen passeren vele beleidsplannen en rapportages over verschillende veiligheidsthema's de revue. De vraag is hoe het één zich tot het ander verhoudt. Waar en wanneer is de raad, het college of de burgemeester aan zet, wie heeft welke bevoegdheden en taken en door wie worden de kaders gesteld en verantwoord. Een integraal veiligheidsplan helpt met het beantwoorden van deze vragen en geeft inzicht en overzicht.

Een IVP kan, omdat het eens per vier jaar door de raad wordt vastgesteld en kaderstellend is voor die periode, de kapstok zijn: analyses, doelstellingen, keuzes en prioriteiten worden hierin vastgelegd. Beleidsplannen, voorstellen en rapportages worden vervolgens aan het IVP getoetst.

1.4 Kaders

Vertrekpunt voor dit beleid zijn de door de gemeenteraad bepaalde kaders en doelstellingen en de door de wetgever aan de gemeente toebedeelde taken. Het gemeentelijk kader wordt door de gemeenteraad bepaald aan de hand van de programmabegroting. Ook de financiële kaders zijn bepalend. In de programma's zijn de doelstellingen en indicatoren voor het onderwerp Veiligheid vastgelegd. Het wettelijk kader varieert van de bepalingen in de Gemeentewet tot in het bijzonder de burgemeestersbevoegdheid in kader van openbare orde en veiligheid. Te denken valt verder aan de Drank- en Horecawet en de Wet veiligheidsregio's.

1.5 Methodiek

Een erkende methode om integraal veiligheidsbeleid vorm te geven, is de methode Kernbeleid Veiligheid van de VNG. Deze methode werkt met de vijf veiligheidsvelden en met meerdere veiligheidsthema's. Door het IVP Wadden aan te laten sluiten en te bouwen op het format van het politiebasissteam Noordwest en Noordoost en de andere gemeenten binnen Noord Nederland, zijn wij compleet en sluiten we aan bij de methodiek in de veiligheidsrapportages van het Regionaal Beleidsplan Veiligheid Noord-Nederland.

'De veiligheidsvelden en bijbehorende thema's

Veiligheidsveld		Veiligheidsthema's
1	Veilige woon- en leefomgeving	1.1. Sociale kwaliteit (o.m. woonoverlast, inbraken) 1.2. Fysieke kwaliteit (o.m. vernielingen, zwerfvuil) 1.3. Objectieve-veiligheid/veelvoorkomende criminaliteit 1.4. Subjectieve veiligheid/veiligheidsgevoel
2	Bedrijvigheid en veiligheid	2.1. Veilig winkelgebied 2.2. Veilig bedrijventerrein

		2.3. Veilig uitgaan 2.4. Veilige evenementen 2.5. Veilig toerisme
3	Jeugd en veiligheid	3.1. Overlastgevende jeugd 3.2. Criminele jeugd/individuele probleemjongeren 3.3. Jeugd, alcohol en drugs 3.4. Veiligheid in en om de school
4	Fysieke veiligheid	4.1. Verkeersveiligheid 4.2. Brandveiligheid 4.3. Externe Veiligheid 4.4. Voorbereiding op rampenbestrijding
5	Integriteit en veiligheid	5.1. Polarisatie en radicalisering 5.2. Georganiseerde criminaliteit 5.3. Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

De aard en de omvang van de veiligheidsproblematiek verschilt per gemeente. Sommige thema's binnen de vijf veiligheidsvelden zijn minder relevant op de eilanden ten opzichte van de situatie aan de wal.

1.6 Monitoren en evalueren

Om de ontwikkelingen binnen het veiligheidsbeleid te kunnen monitoren, is het belangrijk dat de gemeenten regelmatig de gegevens van de politie en signalen van overige partners doorkrijgt. Ieder kwartaal levert de politie een overzicht aan met actuele veiligheidscijfers. Hierdoor kan snel worden ingesprongen op actuele problematiek. In het integraal veiligheidsoverleg wordt besproken of de lopende acties nog meerwaarde hebben, of er nieuwe afspraken met partners moeten worden gemaakt en of er nieuwe prioriteiten gesteld dienen te worden.

1.7 Verantwoording en analyse

Het college en de burgemeester, een ieder voor zijn eigen bevoegdheid, zullen verantwoording af gaan leggen aan de raad met een jaarverslag over de uitvoering en de resultaten van het IVP. Het jaarverslag bundelt de rapportages van politie, OM en andere partners en bijvoorbeeld de Veiligheidsmonitor. Het jaarverslag rapporteert conform de opbouw, opzet en (meetbare) doelstellingen uit het IVP. Het geeft een tussenstand ten aanzien van die doelen, van de uitvoering van de aangekondigde maatregelen en van (nieuwe) relevante ontwikkelingen. Het jaarverslag is daarmee tegelijkertijd een jaarlijkse veiligheidsanalyse. Als er op basis van die analyse aanleiding toe is, kan de raad de prioriteiten binnen het integrale veiligheidsbeleid en daarmee dus het IVP tussentijds bijstellen. Zo niet, dan wordt het geldende IVP gecontinueerd. Door eens per jaar een integraal jaarverslag (conform de opzet van het door de raad zelf vastgestelde IVP) van het integrale veiligheidsbeleid aan te bieden, wordt de raad (beter) gefaciliteerd in zijn kaderstellende en controlerende rol. Het is ook het moment waarop de burgemeester verantwoording aflegt over de uitvoering van zijn gezag over de politie.

VEILIGHEIDSVELD 1. Veilige woon- en leefomgeving

Veiligheidsthema 1.1 Sociale kwaliteit:

intermenselijke relaties in een dorp, buurt, kern of eilander gemeenschap.

Positief: sociale controle,

Negatieve aspecten: woonoverlast, burengerucht, overlast verwarde personen.

Multiprobleemgezinnen, intimidatie. Drank- en drugsoverlast

Relatie met de Friese Waddeneilanden:

a. Drankoverlast in de zomerperiode,

b. geluidsoverlast in de dorpen van mei tot begin september.

Effectinformatie: politieregistratie. (dagmutaties)

Klachten en meldingen (via gemeentelijke website of anders)

Effectindicatoren: Veiligheidsmonitor

Politierapportages en wijkscans

Gemeente. Navraag bij overlastmelders, contact met de Buren etc.

Raakvlakken: vele

Aanpak: Het eilandteam is het gremium waar problemen in de intermenselijke relaties worden besproken. Daar wordt de wijkagent bij betrokken en een medewerker IVZ

De politie intervenueert ook bij meldingen van huiselijk geweld etc.

De zomerproblematiek pakt Terschelling aan met wekelijkse dorpsbijeenkomsten, wekelijks overleg met politie en bewaking en door waar mogelijk klachten en meldingen van overlast direct op te lossen

Veiligheidsthema 1.2 Fysieke kwaliteit.

De inrichting, het beheer en het onderhoud van de openbare ruimte (groen, zwerfvuil, graffiti etc)

Relatie met de Friese Waddeneilanden: Veel zwerfvuil in het hoogseizoen, vernielingen openbaar groen, lantarenpalen, verkeersborden etc.in hoogseizoen.

Effectinformatie: politieregistratie

Meldingen openbare ruimte

Bezoek van college aan de buurschappen

Effectindicatoren: Gemeente: melding vernielingen, zwerfvuil via digitaal meldpunt,

contact gemeente met de buurschappen

Politie: uit meldingen en eigen observaties

Veiligheidsmonitor.

Raakvlakken: vele

Aanpak: Het is vooral een probleem dat in het hoogseizoen speelt. Zwerfvuil wordt in de zomer opgehaald door Empatec. Omrin intensiveert in de zomermaanden het legen van de vuilnisbakken in het openbaar domein. Graffiti en vernielingen in het openbaar terrein(verkeersborden) wordt zo snel mogelijk, liefst de volgende dag nog, in de oude situatie hersteld.

Veiligheidsthema 1.3 objectieve veiligheid/veelvoorkomende en high impact crime.

Het gaat om de verschillende vormen van vermogens- en geweldscriminaliteit. Inbraak, fietsendiefstal, diefstal motorvoertuigen zakkenrollerij en straatroof, bedreiging, mishandeling, openlijke geweldpleging, OMG etc.

Relatie met de Friese Waddeneilanden: Komt weinig voor, hooguit met een piekje in de zomermaanden, maar dan nog incidenteel. Lage prioriteit

Effect informatie: Veiligheidsmonitor

Politiegegevens

Effectindicatoren: Veiligheidsmonitor

Raakvlakken: geen

Aanpak: Te weinig voorkomend om er apart iets voor te organiseren. Geen prioriteit.

Veiligheidsthema 1.4 Subjectieve veiligheid, 'veiligheidsgevoel' van bewoners

Relatie met de Friese Waddeneilanden: hooguit in de zomer enig gevoel van onveiligheid als gevolg van de vele jeugd op het eiland.

Verkeer kan een gevoel van onveiligheid opleveren.

Effectinformatie: meldingen en gesprekken met bewoners (gemeente)

Politierapportage

Veiligheidsmonitor

Effectindicatoren enquête politie

Aanpak: In de zomer zet de politie extra fte's in om daar waar er veel gevoel is van onveiligheid in te grijpen. De gemeente faciliteert de inzet van bewaking. Dagelijks is er voor de dienst een briefing tussen politie en bewaking om de hot spots en de prio's te bepalen.

Input vanuit de bevolking via horecatelefoon en overlastknop op de website van de gemeente.

Buiten het hoogseizoen is er amper een gevoel van onveiligheid

De politie houdt regelmatig snelheidscontroles (vooral in het hoogseizoen) om ook de Terschellinger automobilist er van te doordringen dat er te snel gereden wordt.

VEILIGHEIDSVELD 2: Bedrijvigheid en veiligheid

Veiligheidsthema 2.1: Veilig winkelgebied

In een winkelgebied kunnen zich verschillende vormen van onveiligheid voordoen. Winkeldiefstal, zakkenrollerij en overlast, hangjongeren, vernielingen, fietsen en bromfietsen in voetgangersgebieden en de mate van brandveiligheid van winkelpanden. Verloedering en zwerfvuil.

Relatie met de Friese Waddeneilanden: Op de Waddeneilanden komen geen winkelgebieden voor, zoals elders in den lande. Het kenmerk van de eilanden is juist dat de kernen gemêleerd zijn van opbouw. Wonen, winkelen en horeca is een combinatie die de bovengenoemde vormen van onveiligheid eigenlijk tegengaat. Hooguit kan gesteld worden dat in de zomermaanden de dorpskernen een aantrekkingskracht uitoefenen op de jeugdige toerist. De daaruit voortvloeiende onveiligheid en de aanpak daarvan is voldoende beschreven in het vorige veiligheidsveld.

Veiligheidsthema 2.2: veilige bedrijventerreinen.

Relatie met de Friese Waddeneilanden Elk eiland beschikt over een bedrijventerrein. Gelet op de geringe omvang daarvan en de grote mate van sociale controle is er geen prioriteit om hier extra op in te steken.

Aanpak : geen Aanpak

Veiligheidsthema 2.3 Veilig uitgaan Uitgaansvoorzieningen hebben enerzijds een positief effect op de veiligheid, het culturele en sociale klimaat varen er wel bij. Ook een groot economisch belang. Daarnaast zijn er veiligheidsproblemen rond de uitgaansvoorzieningen, zoals, geweld, overlast en vernielingen, slooproutes.

Relatie met de Friese Waddeneilanden: De Waddeneilanden kenmerken zich door in vergelijking met vergelijkbare gemeenten of delen van gemeentes het hebben van een groot en divers horecabestand. Hoewel in verschillende mate hebben alle eilanden wel te maken met overlast door de (jeugdige) toerist in de zomermaanden. Daar richt zich dan ook de focus op. Daarbij dient de eilander jeugd niet vergeten te worden.

Rol gemeente:

- Aanpak van en/of regievoering rond overlast, vernieling en andere vormen van onveiligheid/criminaliteit in het uitgaansgebied
- Simuleren dat horecaondernemers een actieve rol daarbij hebben
- Samenhang met aanpak overmatig alcoholgebruik gestalte geven (onder meer via 18 minners controle in horeca)

Partners in de aanpak:

- Politie, openbaar ministerie, winkeliersvereniging en horecaondernemers

Wet- en regelgeving: APV, gemeentewet, drank en horecawet, Wetboek van Strafrecht

Aanpak:

- Generiek beleid is er niet, zoals een convenant veilig uitgaan
- Toezicht door politie en bewaking in uitgaansgebieden
- Controle en handhaving DHW. Waddensamenwerking controle 18 minners
- Vertegenwoordigers van de betrokken buurschappen overleggen elke week met politie en gemeente over de overlast
- Wekelijks overleg over overlast
- Korte lijnen naar burgers, politie, bewaking en horeca

Veiligheidsthema 2.4: Veilige evenementen.

Evenementen, zeker grootschalige kunnen behoorlijke veiligheidsrisico's opleveren. Taak voor gemeente om juiste voorschriften op te stellen en aan de organisatoren om zich daaraan te houden.

Relatie met de Friese Waddeneilanden: Op alle eilanden worden veel evenementen georganiseerd. Van belang hierbij is het onderzoek dat de Rekenkamer van de Waddeneilanden hierover in 2015/2016 heeft uitgevoerd. De aanbevelingen wachten nog op implementatie.

Rol gemeente:

- De burgemeester is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid
- Balans economisch belang en veiligheid bepalen en vormgeven
- Aanspreken evenementenorganisatoren op verantwoordelijkheid
- Formuleren evenementenbeleid
- Formuleren uitvoeringsregels
- Regie op de afstemming met hulpdiensten
- Procesbewaking

Partners: Politie, brandweer, Staatsbosbeheer, Veiligheidsregio Fryslân, belangenroepen (Op Terschelling Stichting Evenementen Terschelling en Recreatieplatform en evenementenorganisatoren)

Aanpak:

- Betrokkenheid burgemeester bij evenementenbeleid
- Goed en tijdig overleg met organisatoren
- Zorg voor afstemming evenementen, cumulatie vermijden
- Integrale aanpak vereist, dus vergunningverleners en OOV medewerkers en soms R.O.
- Format veiligheidsplan VRF en calamiteitenplan t.b.v. organisatoren
- Overleg met VRF over advisering
- Bij grote evenementen de regie nemen
- Overlast signalering bij evenementen en plan maken voor het bestrijden van die overlast. Nadrukkelijk evenementenorganisatoren daar bij betrekken en verantwoordelijk maken voor terugdringen overlast.
- Opstellen evenementensite.

Veiligheidsthema 2.5: Veilig toerisme

Veiligheid in en rond recreatiegebieden, strand- en duingebied, campings, bungalowparken, jachthaven en veerdiensten. Ook dit thema speelt met name in het toeristenseizoen

Relatie met de Friese Waddeneilanden: Strandbewaking, bewaking van uitgaansgebieden, brandveiligheid natuurgebieden, campings, hotels etc.. Veiligheid veerdiensten.

Rol gemeente: faciliterend en verantwoordelijk

Aanpak:

- Als Waddeneilanden gezamenlijk op termijn de strandbewaking inkopen en zorgen voor een even lange periode van bewaking op elk eiland
- Daar waar nodig extra bewaking inzetten voor de uitgaansgebieden. Denk daarbij ook aan strand en duinen in de nacht.
- Opzet maken met de VRF om naast de horeca ook de campings te gaan controleren op brandveiligheid.
- Zorg voor een meerjarig toezicht op de horeca en verblijfsaccommodaties.
- Veiligheid van de veerdiensten is een jaarlijks agendapunt bij het overleg met de rederijen en het ministerie
- Met de politie plan van aanpak maken voor de drukke maanden. At is van belang qua veiligheid,
- Ontwikkel BiBobbeleid voor zover dat er nog niet is en probeer op alle eilanden dit beleid op dezelfde wijze uit te voeren.

VEILIGHEIDSVELD 3: JEUGD EN VEILIGHEID

Veiligheidsthema 3.1: Jeugdoverlast.

Dit thema heeft betrekking op overlast van jongeren, vaak in groepsverband. Geluidsoverlast, intimiderend aanwezig zijn, zwerfvuil achterlatend, vernielingen en kleine criminaliteit

Waddengerelateerd: Afgezien van de in de eerdere thema's benoemde overlast van de jeugdige toeristen in de zomer, hebben de Waddeneilanden niet met dit thema te maken. Verwezen wordt naar de vorige veiligheidsvelden
Hooguit ontstaan er op het gebied van drugs en alcoholgebruik periodiek problemen. Tot dusverre is de politie in samenwerking met het onderwijs in staat gebleken om in ieder geval voldoende aan voorlichting te doen.

Veiligheidsthema 3.2 : Jeugdcriminaliteit, individuele probleemjongeren. Hier staan de individuele probleemjongeren centraal, veelplegers. Ze vormen de harde kern van problematische jeugdgroepen, soms zelf criminele jeugdgroepen

Relatie met de Friese Waddeneilanden: Ook dit is een thema dat op de eilanden niet van toepassing is. Zo er individuele probleemjongeren zijn, is de politie en het onderwijs al of niet samen met het Eilandteam of gebiedsteam, in de regel bij machte de problemen te herkennen, te erkennen en voor oplossingen te zorgen. In de zomerperiode zijn er soms groepen jongeren aanwezig die overlast veroorzaken. Er blijkt dan niet dat dit elders geregistreerde probleemjongeren zijn. De indruk bestaat dat de gelegenheid (op vakantie, geen ouders in de buurt, een overvloed aan alcohol en drugs binnen handbereik) de probleemjongere maakt.

Aanpak: geen aanpak

Veiligheidsthema 3.3 Jeugd, alcohol en drugs.

Overlast van drank- en drugsgebruik in de uitgaansgebieden, geweld, vernielingen, geluidsoverlast. Gezondheidsrisico's spelen een belangrijke rol.

Relatie met de Friese Waddeneilanden: Dit is tijdens het zomerseizoen een belangrijk item, waar in principe alleen repressief tegen wordt opgetreden door politie, bewaking en horeca. Er geldt in de horeca een strikt leeftijdsregime, de horeca controleert daar streng op. Jeugd probeert d.m.v. gebruik van andermans identiteitsbewijs toch aan alcohol te komen in de horeca. Probleem is het feit dat men op de campings in voldoende mate aan alcohol kan komen, ongeacht de leeftijd. Dit omdat door het OM is afgesproken dat op de camping de tent en bijbehorende luifel als woning wordt gezien en dus als privé/domein.. Dan is het onmogelijk om daar verder toezicht en handhaving op te plegen.

De inzet van politie in de zomer laat zien dat een deel van die inzet wordt gepleegd om groepen dronken jongeren uit elkaar te houden (rivaliserende voetbalaanhangers bijvoorbeeld) Ook is er af en toe een golf van zakkenrollerij dat aan één groepje jeugd kan worden gelinkt. Dat zijn dus problemen veroorzaakt door jeugd die niet van de eilanden afkomt.

Buiten die externe groep is het in ieder geval op Terschelling een feit dat de eilander jeugd het hele jaar redelijk gemakkelijk aan alcohol en drugs kan komen. De jeugd heeft relatief veel geld. Goed betaalde vakantiebaantjes zijn daar debet aan. Aan de wal veroorzaakt drank en drugs gebruik ook vaak in inbraken, tasjesdieverij, zakkenrollen etc, om maar aan geld te komen voor de middelen.

Het gebruik en de problemen zijn dus hier minder zichtbaar en geven dus ook minder noodzaak tot inzet van politie of anderszins.

Met de politie is afgesproken dat er een plan wordt ontwikkeld om dit najaar en voorjaar 2019 meer aan voorlichting aan de eilander jeugd en ouders te gaan doen. Repressief wordt er door de gemeente in Waddenverband getracht d.m.v. inzet Boa's het alcoholgebruik in de horeca onder de 18 jaar terug te dringen. Speciaal aandachtspunt op Terschelling is het alcohol- en drugsgebruik door studenten van het Maritiem Instituut Willem Barentsz..

Aanpak:

- Voorlichting VNN
- Toezicht en handhaving horecabedrijven ook de komende jaren (in waddenverband)
- Task force NHL, De Veste en gemeente en politie om overlast door alcohol en drugs studenten Maritiem Instituut Willem Barentsz terug te dringen.

Veiligheidsthema 3.4 : Veilig in en om de school. Jeugd kan dader zijn en slachtoffer van onveiligheid, thuis, in de buurt bij het stappen, maar ook op school: pesten, geweldpleging, diefstal, overlast voor omwonenden, drugsgebruik en verkeersonveiligheid.

Relatie met de Friese Waddeneilanden: Dit thema is uiteraard belangrijk, maar er zijn geen signalen dat dit in die mate voorkomt dat er speciale aandacht aan zou moeten worden besteed. Zo het voorkomt, is de inzet van scholen, het Eilandteam, de wijkagent en andere bestaande ketenpartners voldoende.

VEILIGHEIDSVELD 4: FYSIEKE VEILIGHEID

Veiligheidsthema 4.1: Verkeersveiligheid

Dit thema heeft betrekking op de veiligheid van verkeersdeelnemers in het algemeen, voor specifieke doelgroepen en in bepaalde gebieden. (woongebied, scholen, winkelgebied e.d.) Deze veiligheid wordt beïnvloed door fysieke factoren en het rijgedrag van verkeersdeelnemers.

Relatie met de Friese Waddeneilanden. Op alle Waddeneilanden is er sprake van een beperkt wegennet. Op twee eilanden mogen alleen inwoners gebruik maken van auto's. Op Terschelling wordt een toename van auto's geconstateerd, zowel bij eilanders als bij toeristen. Daarbij komt dat het fietsverkeer toeneemt, zowel in aantal als in soort (opkomst e-bikes etc.) Er gebeuren de laatste jaren dan ook meer fietsongevallen. Veel 30 km zones, veel klachten over te hard rijden, maar weinig snelheidscontroles. Schaarste aan parkeerplekken.

Rol gemeente: Wegbeheerder. Verantwoordelijk voor de fysieke inrichting van het wegennet. Ontwikkelt verkeersbeleid

Partners: politie, SBB (i.v.m. fietspaden en een beperkt aantal andere wegen die in eigendom zijn van SBB)

Aanpak: Duurzaam veilig maatregelen , aparte en bredere fietspaden, shared space, verkeerseducatie, snelheidscontrole.

Terugdringen gemotoriseerd vervoer, goed openbaar vervoer, betaald parkeren.

Veiligheidsthema 4.2: Brandveiligheid Dit thema heeft enerzijds betrekking op de ontwerp-technische en gebruikstechnische brandveiligheid van bepaalde soort gebouwen (woongebouwen, horeca) en anderzijds op de voorwaarden voor effectieve repressie.

Relatie met de Friese Waddeneilanden: Hoewel er relatief weinig branden op de eilanden voorkomen zijn er wel aandachtspunten.

- Allereerst de horeca. Alle horecabedrijven beschikken over een gebruiksvergunning. De brandweer controleert elk jaar een aantal bedrijven en gebouwen op brandveiligheid. Toezicht op bijvoorbeeld het aantal personen dat in een horecabedrijf in de piekperiode aanwezig is, gebeurt niet of nauwelijks.
- Branden in natuurterreinen. Kan bedreigend zijn door het aanwezig zijn van campings, zomerhuisgebieden in de natuurgebieden

Rol gemeente: verantwoordelijk voor naleving brandveiligheidsvoorschriften in gebouwen, incl horeca

Aanpak: gezamenlijke intensivering op gebied van voorlichting, toezicht en handhaving gevoelige objecten zoals horeca, campings Terschelling maakt afspraken met VRF en campingeigenaren voor een vrijwillige schouw volgend seizoen.

Pilot natuurbrandpreventie VRF volgen en info delen met andere partners.

Veiligheidsthema 4.3 : Externe veiligheid. Bij dit thema staan gevaarlijke stoffen centraal. Dan gaat het over opslag, bewerking vervoer via water, weg, spoor etc.

Relatie met de Friese Waddeneilanden: Op de Waddeneilanden zelf is geen sprake van vervoer of opslag van gevaarlijks stoffen, behalve dan de opslag van brandstoffen t.b.v. de

verkoop van benzine etc. Er is (op Terschelling) nog een beperkt opslag terrein van gasflessen.

Wat wel speelt bij de externe veiligheid op de Waddeneilanden is de aanwezigheid van de drukste vaarroute boven de eilanden. Het vervoer van gevaarlijke stoffen vlak bij de eilanden vormt wellicht een onderschat probleem,

Aanpak. Vooral het risico van het vervoer van gevaarlijke stoffen boven de eilanden is een onderwerp dat door de Waddeneilanden gezamenlijk moet worden opgepakt. Dit gebeurt ook al.

Veiligheidsthema 4.4 Rampenbestrijding en crisisbeheersing. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, maar zijn verplicht deze taken uit te laten voeren door de veiligheidsregio, met uitzondering van het onderdeel bevolkingszorg.

Relatie met de Friese Waddeneilanden: In 2014/2015 hebben de Friese Waddeneilanden het stuk Aanpak C+R op maat vastgesteld na intensief overleg met de VRF. Dat betekent dat er ook de VRF rekening wordt gehouden met de omstandigheid op de eilanden. Dat betekent dat:

1. De eilanden het de eerste uren bij een crisis of ramp zelf moeten zien te redden. Voorbeeld is het kunnen starten met het CoWa
2. Er op de eilanden mensen uit alle kolommen zijn, die door de VRF getraind als OvDBz'er om in het CoWa te kunnen acteren en als leider CoWa te kunnen fungeren
3. Er, vanwege de kleine bezetting op de gemeentehuizen, ook minder taken dan verplicht kunnen worden uitgevoerd.

Aanpak: Er moet voortdurende aandacht zijn voor het geschoold houden van de betrokken medewerkers en het up to date houden van de kennis en ervaring. Dat betekent veel oefenen en evalueren.

Een gezamenlijke aanpak blijft nodig

VEILIGHEIDSVELD 5: INTEGRITEIT EN VEILIGHEID

Veiligheidsthema 5.1: Polarisatie en radicalisering

Bij dit thema gaat het om ideologische groepen/stromingen personen in de samenleving die dermate zijn geradicaliseerd dat zij door hun handelen of door hun uitingen zorgen voor maatschappelijke spanningen. Rechts- en links extremisme, islamisme/jihadisme etc.

Relatie met de Friese Waddeneilanden: Dit komt vooralsnog niet voor op de Waddeneilanden

Aanpak: geen aanpak

Veiligheidsthema 5.2: Georganiseerde/ondermijnende criminaliteit

Outlaw Motorgangs/ witwassen druggerelateerde criminaliteit en mensenhandel

Misbruik maken van gemeentelijke voorzieningen en beschikkingen, verwevenheid onder-bovenwereld

Relatie met de Friese Waddeneilanden: Op zich lijkt op de Waddeneilanden hiervan geen sprake te zijn. Wel is en blijft het mogelijk dat de vele horecabedrijven en recreatiebedrijven voor de onderwereld een potentiële branche is om d.m.v. aankoop geld wit te wassen.

Aanpak. Een aantal Waddeneilanden heeft Bibobbeleid vastgesteld. Dat geldt ook voor Terschelling. Zaak is om de uitvoering van dat beleid op elkaar af te stemmen, zodat er geen 'zwakke' schakel ontstaat binnen de eilanden. In 2019 wordt een ondermijningsbeeldanalyse uitgevoerd. Dit kan eventueel leiden tot het bijstellen van beleid

Veiligheidsthema 6.3: Veilige publieke taak.

Werknemers met een publieke taak worden regelmatig geconfronteerd met agressie en geweld. Ook politiek ambtsdragers krijgen hier in den lande meer en meer mee te maken. De integriteit van het openbaar bestuur komt daardoor onder druk te staan.

Relatie met de Friese Waddeneilanden: Hoewel niets valt uit te sluiten lijkt het of dit onderwerp op de Waddeneilanden vooralsnog beheersbaar is .

Aanpak: geen aanpak

Veiligheidsthema 5.4: Informatieveiligheid

Gemeenten zijn kwetsbaar als het gaat om de (digitale) dienstverlening. Met name geldt dat voor het veilig/beveiligd uitvoeren van de dienstverlening en het beheer van persoonsgegevens.

Het vertrouwen van de overheid kan in het geding zijn.

Relatie met de Friese Waddeneilanden: Alle Friese Waddeneilanden zijn hiervan op de hoogte. Het gaat dan om het implementeren van de zaken genoemd in het BIG (Baseline Informatieveiligheid Gemeentes). Gezamenlijk wordt hier met ondersteuning van BMC en de gemeente Leeuwarden handen en voeten aan gegeven. Het van kracht worden van het AGV, de Algemene Gegevensverordening op 25 mei 2018 maakt dat er nog een schep bovenop moet worden gedaan.

Aanpak: Het is ingewikkelde materie waarvan het duidelijk is dat de kleine Waddeneilandgemeenten kennis en mankracht ontberen om hier op eigen gezag volledig aan te voldoen. In gezamenlijkheid zal hier iets op moeten worden gevonden. Duidelijk is ook dat dit thema breder is dan het taakveld IVZ/OOv

Veiligheidsthema 5.5 Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Schending van integriteit kan samenhangen met belangenverstrengeling, maar ook het gevolg zijn van 'niet intentionele' verrommeling van processen.

Relatie met de Friese Waddeneilanden: ook dit thema is niet iets voor het taakveld IVZ/OOV, maar voor HRM/ directie/bestuur

Aanpak: politiek-bestuurlijk (burgemeester en griffie)